

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Verslag marktverkenning

Modulair onderwijs zorg

t.b.v. Dienst Justitiële Inrichtingen

Contactpersoon : Petra van Eijk
Datum : 7 december 2023
Kenmerk : TN434830

Inleiding

Verslag marktverkenning

Dit document is een verslag van de marktverkenningsgesprekken die het Inkoop Uitvoeringscentrum (IUC DJI) met het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) en het Opleidingsinstituut (OI) voor Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft gevoerd. Dit ter voorbereiding op de Europese aanbesteding met het onderwerp 'modulair onderwijs zorg'. Vier onderwijsorganisaties hebben zich aangemeld voor de marktverkenning.

- Avans Plus
- RINO Groep
- St. Hogeschool Utrecht
- VUMC Amsterdam

In dit het marktverkenningsverslag worden deze vier onderwijsorganisaties gezamenlijk aangeduid als 'organisaties'.

Leeswijzer

In dit verslag is per vraag een korte uitkomst en samenvatting opgenomen van de ontvangen input vanuit de marktverkenningsgesprekken.

Vraag 1

In het marktverkenningdocument heeft DJI de gewenste opdracht uitgewerkt inclusief de modules en kaders. Zie paragraaf 1.5 van dit document. Hier staat beschreven om welke modules het gaat, de voorgenomen inhoud en tijdsinvestering. Dit is de basis waar vanuit gewerkt dient te worden. Wij vragen van u:

Wat is vanuit onderwijskundig oogpunt uw visie hierop?

Organisaties geven vanuit hun visie de volgende opmerkingen mee:

- De inhoud en kaders worden gezien als herkenbaar en steekhoudend;
- Positief is dat er een mix aan onderdelen per module terug te zien is: e-learning maar ook bijeenkomsten;
- Mooi om te zien dat de insteek is om onderwijs multidisciplinair te organiseren, waarbij er vanuit diverse functies wordt aangehaakt. Hiermee stimuleer je samen leren;
- Vanuit de visie wordt het advies gedeeld ervoor te zorgen dat de medewerkers eerst iets leren, vervolgens kunnen toepassen en tot slot in de praktijk kunnen opereren. Verder wordt het belang genoemd de modules aan te laten sluiten daar waar de medewerker staat (kennis, ervaring, functie, et cetera) en dus uit te gaan van de basiscompetenties van de functie;
- Er worden visies gedeeld die de voorkeur geven aan leren binnen de context, social learning, duurzaam leren, leren in een leerrijke omgeving. Dit zijn de diverse benamingen die eraan zijn gegeven. Het houdt met name in: leren met een vaste groep van deelnemers. Dit vanuit praktisch oogpunt, maar ook met het oog op het creëren van een veilige omgeving, het creëren van gerichte interactie en het elkaar versterken. Hierbij laat je medewerkers die al langer werken binnen DJI bij voorkeur ook aanhaken voor kennisdeling. Eén organisatie had de visie om dit zelfs locatiespecifiek te organiseren;
- Intervisie, opgavegericht leren en werken vanuit casuïstiek worden gezien als belangrijke vormen van onderwijs- en ontwikkelinstrumenten;
- Aangeven wordt DJI zelf te willen inzetten bij enerzijds de ontwikkeling, maar anderzijds ook de uitvoering van het onderwijs (cocreatie);
- Deels is er een andere visie gedeeld op de aangegeven groepsomvang en de verspreiding van de modules. Enkele geven het advies om modules van 1 dagdeel samen te voegen. Ook zijn er adviezen gegeven over groepsomvang en in inhoud.

Welke aandachtspunten zou u ons willen meegeven?

Welke uitdagingen ziet u ten aanzien van de geschetste modules en kaders?

- Zorg voor een bredere context zodat de losse modules niet als los zand worden ervaren maar bijdragen aan een groter geheel;
- Zorg dat er aansluiting is tussen 'beleid' en 'uitvoering' / praktijk;
- Zorg voor aansluiting met het Opleidingsinstituut van DJI;
- De logistiek wordt door sommige organisaties ervaren als een uitdaging. Met name ten aanzien van het beheren van af- en aanmeldingen en de samenstelling van de groep;
- Biedt in de modules ruimte om de student verbetervoorstellen voor de organisatie in te brengen;
- Tot slot het advies om voldoende tijd en ruimte in te bouwen voor een evaluatieperiode zodat er voldoende ruimte is om bij te sturen op de ontwikkelde modules (introduceren en evalueren).

Punten en kaders die naar voren zijn gekomen om nader uit te werken door DJI

- Beschrijf hoeveel uren een dagdeel is;
- Het niveau van de deelnemers;
- Gewenste studiebelasting per module (voorbereidend, lesuren, maar ook als toetsing);
- Gewenste eindresultaat per module (eindtermen).

Vanuit het gesprek nieuw gegeven informatie of nogmaals benadrukte punten door DJI

- Het gewenste resultaat van het modulair onderwijs zorg voor DJI is: iemand datgene meegeven wat nodig is om de functie in de DJI-context uit te kunnen voeren;

- Er moet aandacht zijn voor zowel het somatische als psychische zorg;
- DJI is zelf verantwoordelijk voor het organiseren van de algemene introductie(dag);
- DJI organiseert binnen de inrichtingen momenteel al interview.

Vraag 2

De geschetste modules zijn functie(groep), opleidingsniveau en specialisme (somatisch/psychisch) overstijgend.

Wat is uw visie op multidisciplinair onderwijs?

Vanuit de gevraagde visie op vraag 1, is hier al antwoord op gegeven. Samengevat vinden organisaties multidisciplinair onderwijs een goede en mooie ontwikkeling. Verder wordt nog het advies meegegeven om te werken aan de hand van thema's, dan wel opgavegericht.

Welke (on)mogelijkheden ziet u om hier invulling aan te geven?

Organisaties geven overwegend aan geen onmogelijkheden te zien ten aanzien van het invulling geven aan multidisciplinair onderwijs. Een organisatie vroeg zich af hoe de multidisciplinaire samenstelling van de groep geborgd is aangezien de organisatie geen invloed heeft op het proces van aanmelden. DJI levert de namen aan en streeft ernaar de mix van functiegroepen terug te laten komen per groep van namen.

Welke opleidingsgraad zou u vanuit uw expertise de diverse modules willen geven / hoe zou u ze erkennen (hbo, post-hbo, certificaat, diploma, et cetera.).

Alle organisaties geven aan dat accreditatie nauw samenhangt met de wijze waarop de modules getoetst gaan worden.

De ene organisatie ziet meer uitdagingen in het erkennen en het regelen van de accreditatie dan de andere organisatie. Enkele organisaties geven aan dat bijeenkomsten lastig te erkennen zijn. Zeker bij het enkel behandelen van casuïstiek of interview. Er wordt geadviseerd te werken met leerroutes waarin de modules als geheel worden gezien met één overkoepelend te behalen doel en resultaat. Een andere organisatie ziet wel mogelijkheden in accreditatie op basis van deelname. E-learningen zijn eenvoudiger te erkennen alsook daadwerkelijke toetsen. Een ander punt van aandacht dat genoemd werd is dat diverse functies deelnemen aan de modules. Dat kan de accreditatie ook lastig maken omdat de accreditatie van de ene functie op andere vlakken getoetst wordt / aan andere punten dient te voldoen dan een andere functie. Of het niveau kan onvoldoende bepaald worden door de variëteit van deelnemers (functieniveau). Tot slot wordt het meewegende punt genoemd hoe de naslag wordt georganiseerd.

De meeste organisaties geven aan dat de mogelijkheden tot erkenning zullen worden getoetst met de (beroeps)organisaties die de accreditatie verstrekken, zoals V&VN, om er aan de voorkant zeker van te zijn dat er punten toegekend kunnen worden aan de modules. Andere optie die gegeven wordt is het uitreiken van een certificaat van deelname.

Is uw organisatie in staat multidisciplinair invulling te geven aan de modules of dient u hiervoor samen te werken met andere organisaties? Kunt u dit nader toelichten?

Alle organisaties geven aan niet te hoeven samenwerken met andere onderwijsorganisaties om het totaal van modules vorm te geven. De ene organisatie heeft meer eigen docenten dan de andere organisatie. Organisaties werken veelal samen met een schil van docenten en/of huren deze in. Er wordt samengewerkt op basis van benodigde expertises, dit kan ook vanuit andere organisaties zijn. Ook wordt het inzetten van DJI zelf of het gebruiken van leernetwerken en/of lectoren genoemd. Organisaties zien voor zichzelf daarbij de regierol. Eén organisatie geeft aan dat de omvang groot is en dat het de wens is dat de opdracht wordt opgeknipt in twee of meerdere stukken.

Vanuit het gesprek nieuw gegeven informatie of nogmaals benadrukte punten door DJI

- In het document staat dat de huidige opleidingen als schools worden ervaren. Dit heeft met name te maken met de ervaringen rondom de wijze van toetsen;
- DJI ziet geen onderwijsrol voor zichzelf, echter alleen een bijdrage in het ontwikkelen van de modules. Bijvoorbeeld middels het verstrekken van kaderdocumenten en het beantwoorden van zorg –en organisatieinhoudelijke vragen;
- De afgegeven aantallen zijn gebaseerd op nieuw personeel. Het is retroactief. Er is geen rekening gehouden met eventuele doorstroom.

Vraag 3

Er zijn per module meerdere gewenste opleidingsvormen beschreven. Veelal is dit een combinatie van fysiek en digitaal onderwijs (e-learning).

Wat is uw visie hierop?

Welke kansen en uitdagingen ziet u ten aanzien hiervan?

Welke aandachtspunten zou u ons willen meegeven?

De opleidingsvormen zijn al bij meerdere onderwerpen besproken. Bijvoorbeeld bij de accreditatie. Maar ook bij de visie van de organisaties op de door DJI geschetste modules, kaders en het multidisciplinaire onderwijs.

Een combinatie van onderwijsvormen wordt door de organisaties toegejuicht. E-learning, maar ook het behandelen van casuïstiek wordt aangeraden, alhoewel dit de accreditatie juist weer lastig kan maken. Andere thema's die benoemd worden zijn kennisoverdracht, zingend leren en het ontwikkelen van leerroutes per functie. Verder ook de wisselende groepssamenstelling versus het creëren van verbinding wordt als aandachtspunt benoemd.

Tot slot benoemen sommige organisaties dat het de overweging waard is om modules te combineren. Onder andere in verband met het creëren van aantrekkelijke werkdagen voor de docenten.

Wat is uw visie / wat zijn uw mogelijkheden voor het bieden van ondersteunende middelen?

Alle organisaties werken met een eigen of aangeschafte ingerichte digitale leeromgeving ter ondersteuning van het onderwijs. Organisaties zien hier geen onmogelijkheden in. Wel geven sommige organisaties aan dat ze rol van DJI verwachten ten aanzien van aanmelding en registratie. DJI levert de namen aan en streeft ernaar de mix van functiegroepen terug te laten komen per groep van namen.

De mogelijkheden qua leeromgeving gaan tot een volledig ingerichte academy, intranetpagina's, et cetera. Verder zijn organisaties in staat dit zelf te beheren of dit over te dragen aan bijvoorbeeld het Opleidingsinstituut.

Punten en kaders die naar voren zijn gekomen om nader uit te werken door DJI

- De wens is dat bij het ontwikkelen van de opleiding de competentieprofielen overlegd worden om zo de opleiding hierop te laten aansluiten.

Vraag 4

Welke wijze van toetsing adviseert u ons op te nemen per module als kader waarbij rekening wordt gehouden met de doelgroep, modules, inhoud en context?

Het antwoord op deze vraag is reeds bij meerdere voorgaande vragen aangestipt. De mogelijke wijze van toetsen die benoemd worden zijn: e-learning, casuïstiek (opgavegericht), het schrijven van een verbetervoorstel om de kwaliteit van zorg te verbeteren, et cetera. Zie verder voorgaande uitgewerkte antwoorden.

Vraag 5

DJI is van mening dat voor een goede inrichting van de modules er een nauwe samenwerking noodzakelijk is tussen DJI en de aanbieder van het onderwijs.

Wat heeft u van DJI nodig om hierin samen op te trekken (zowel op inhoud, benodigde kennis als op administratieve en organisatorisch vlak)?

Organisaties geven aan dat kennis van en toegang tot de DJI-organisatie van belang is:

- Toegang tot kennis en expertise van de DJI-organisatie, zowel in ontwerp als uitvoering;
- Toegang tot de recente competentieprofielen van de mensen die de modules gaan volgen.

Ook een verbindende rol tussen experts die bekend zijn bij DJI en de onderwijsorganisatie. Dit zowel in de ontwikkelingsfase als in de uitvoering. Er wordt ook gesproken over cocreatie. Het advies is dat DJI vanuit haar zijde een projectorganisatie inricht die betrokken is bij de ontwikkeling en uitvoering van de diverse modules. Enkele organisaties zien bij voorkeur ondersteuning in de logistieke en administratieve processen.

Vanuit het gesprek nieuw gegeven informatie of nogmaals benadrukte punten door DJI

- Zie ook vraag 2, DJI ziet geen onderwijsrol voor zichzelf, echter alleen een bijdrage in het ontwikkelen van de modules. Dat kan door het verstrekken van kaderdocumenten en/of het beantwoorden van zorg –en organisatieinhoudelijke vragen.

Vraag 6

DJI is een landelijke organisatie. Welke mogelijkheden ziet u voor het aanbieden van fysiek onderwijs (centraal, decentraal)?

De meeste organisaties zien hier geen onmogelijkheden in of zijn dit zelfs gewoon. Een organisatie geeft aan dit niet gewend te zijn en gericht te zijn op het organiseren van onderwijs bij de eigen organisatie. De logistieke en administratieve impact van het regionaal organiseren wordt door deze organisatie als zorg gezien.

Ander belangrijk punt dat meegegeven wordt, is dat er aandacht moet zijn voor de aansluiting van het onderwijs op de regio. Dit kan zijn in aansprekingsvorm, maar wellicht ook in inhoud (bijvoorbeeld lokale of locatie specifieke werkwijzen). Ook dat er rekening met de planning gehouden moet worden ten aanzien van het boeken van zalen. Deze zijn meestal vroegtijdig vol geboekt.

Vanuit het gesprek nieuw gegeven informatie of nogmaals benadrukte punten door DJI

- De organisatorische taak voor het regelen van zalen en alle zaken die daarbij komen kijken, is een taak die DJI bij de onderwijsorganisatie wenst te beleggen.

Vraag 7

Wat is uw visie op de voorgestelde planning (start per 1 september 2024)?

Organisaties geven aan tussen de 4 tot 9 maanden nodig te hebben voor de ontwikkeling van de modules tot het van start gaan met de uitvoering.

Vraag 8

Zijn er nog andere zaken die u ons wilt meegeven ter voorbereiding op de aanbesteding?

Onderstaand de punten die door de diverse organisaties (nogmaals) benoemd worden:

- Ethiek als onderwerp binnen de modules wordt door twee organisaties gemist;
- Het opstarten van een pilot in de ontwikkelingsfase en de mogelijkheid dat DJI kan bijsturen op vorm en inhoud gedurende de gehele overeenkomst;
- Het vormgeven van een kapstok waaraan de modules gehangen worden om te komen tot een integrale aanpak van de zorgopleidingen / het samenvoegen van de modules tot een integrale leerroute;
- Ruimte geven aan kennisoverdracht tussen de diverse functies maar ook op locatieniveau;
- Het advies om te werken met vaste groepen in plaats van roulerende samenstellingen van groepen;
- Zoek als DJI waar nodig ook samenwerkingen op met organisaties die eLearning GGZ aanbieden zoals EFP (EFP: Expertisecentrum Forensische Psychiatrie) en GGZ Ecademy.

Wat heeft u van ons nodig om in de volgende fase een goede inschrijving op de Europese aanbesteding te doen?

Onderstaand de punten die door de diverse organisaties (nogmaals) benoemd worden:

- Heldere kaders versus ruimte om organisaties expertise in te laten brengen zodat dit het beste in de docenten naar boven haalt. Dit maakt de opdracht ook voor de docenten het leukst;
- Beschrijf wat DJI zelf al in huis heeft, wat DJI zelf in kan brengen en/of wat er beschikbaar is en wat de onderwijsorganisatie zou kunnen gebruiken;
- Een goede prijs-kwaliteit verhouding waarop de aanbesteding beoordeeld wordt, waarbij prijs zeker niet als zwaartepunt wordt gehanteerd.